

Mødet den 31. Maj 1923.

(For lukkede Døre).

Fraværende: J. Chr. Møller.

1. (J. Nr. 200—1923). Indstilling fra Politimesteren angaaende **Besættelse af en ledig Politibetjentplads.**

Følgende Indstilling forelaa:

1. Typograf Rudolf Simonsen, Aarhus.
2. Telegrafbud J. C. Ilvig, Aarhus.
3. Malersvend Alfred Svensson, Aarhus.
4. Maskinarbejder A. A. Larsen, Aarhus.

Typograf R u d o l f S i m o n s e n ansattes.

2. (J. Nr. 148—1923). Meddelelse fra Købstadforeningen om **Muligheden for Optagelse af midlertidige Kommunelaan.**

F o r m a n d e n udtalte, at Budgetudvalget ikke kunde anbefale, at man paa nærværende Tidspunkt forsøger at rejse Laan. Der var rettet Forespørgsel til Taleren om, hvor meget Kommunen betalte i Rente til Privatbanken, og Taleren skulde da oplyse, at det var delt i 3 Poster, Bispetorvskontoen, hvoraf der betaltes 4 %, Banegaardskontoen med 5¼ % og den almindelige Konto, hvor Renten var 1 % over Nationalbankens Diskonto. Beregnet pr. 1. Maj blev den samlede Rentefod 5,47 % aarlig, og efter den senere Diskontoforhøjelse blev det 5,82 %. Taleren havde talt med Privatbankens

Ledelse om at faa en Lempelse efter den sidste Stigning, men Banken mente ikke at kunne gaa ind derpaa af Hensyn til sine øvrige Kunder, og taget under et maatte Renten ogsaa kaldes lempelig.

H. P. Christensen mente ikke, man i denne Beregning kunde medtage Kontoen for Bispetorvet, for Renten heraf var fastsat ved den Overenskomst, som var en Betingelse for Planens Gennemførelse. Ogsaa Renten af Banegaardskontoen var fastsat ved særlig Overenskomst. Taleren vilde henstille til Udvalget at gøre Forsøg paa at faa en Lempelse i Renten af den almindelige Konto; denne var for Øjeblikket 7 %, hvilket maatte kaldes en meget god Forretning for Banken.

A n d r. C h r i s t e n s e n hævdede, at naar man vilde beregne den Rente, som Byen ydede af sine Laan i Privatbanken, maatte man ikke undtage Laanene til de lave Renter, men beregne Gennemsnitsrenten af det hele, og naar man gjorde det, var der næppe Udsigt til, at der kunde optages et Laan til saa lav en Rente. Men selvfølgelig vilde man tage imod et Afslag, hvis det kunde faas.

H. P. Christensen betragtede de 4 % Rente for Bispetorvet som et Tilskud til Planens Gennemførelse, saa det maatte i hvert Fald holdes udenfor Beregningen. Selv med $5\frac{1}{4}$ % Rente havde Banken ingen Tab.

A n d r. C h r i s t e n s e n svarede hertil, at en Rente af $5\frac{1}{4}$ % maaske ikke gav Banken Tab sammenholdt med Indlaansrenten, men naar Diskontoen hidtil havde været 6 %, maatte en Rente paa $5\frac{1}{4}$ % kaldes lav, og den gav i hvert Fald Banken et relativt Tab.

M. C. Falk mente ikke, man kunde drøfte Betimeligheden af et Laan, naar man slet ikke

vidste noget om, paa hvilke Vilkaar et saadant Laan kunde faas. Taleren troede ikke, at et nyt Laan vilde blive nogen Fordel for Kommunen, men før Spørgsmaalet kunde drøftes, maatte man i hvert Fald rette en Forespørgsel til Købstadforeningen om Betingelserne.

M. S i m o n s e n var enig med Borgmesteren i, at der næppe var Anledning til at spekulere paa et fælles Laan med flere Kommuner, og Aarhus Privatbank havde ogsaa gennemgaaende behandlet Kommunen upaaklageligt. Taleren vilde dog ogsaa henstille, at der sker Henvendelse til Banken i Anledning af den sidste Diskontoforhøjelse, for den skyldtes ikke Pengeknaphed eller lignende Aarsager, men udelukkende Spekulation, og det var derfor meningsløst, at Kommunen paa dette Grundlag skulde betale 1 % mere i Rente.

H. P. C h r i s t e n s e n havde ikke stillet Forslag om at forsøge at faa et Laan gennem Købstadforeningen, men kun henstillet at forhandle med Privatbanken om Renten, for en Stigning paa 1 % betød meget for Kommunen.

F o r m a n d e n erkendte, at det ikke var Smaapenge, det drejede sig om, og Taleren havde ogsaa forhandlet med Banken om Sagen, men kunde ikke komme videre. Men hvis Byraadet ønskede det, kunde Udvalget jo tage sig af Sagen og eventuelt lade et Par andre Medlemmer forhandle med Banken.

Det overdroges til Budgetudvalget at forhandle med Privatbanken om Sagen.

3. (J. Nr. 218—1923). Andragende fra Skuespiller Axel Strøm til Justitsministeriet om Bevilling til Opførelse af dramatiske Forestillinger i Aarhus.

H. P. Christensen udtalte, at Aarhus maaske var stor nok til to Teatre, og det kunde bevirke en gavnlig Konkurrence. Men Andragendet gav ikke fyldestgørende Oplysninger, og Taleren vilde derfor henstille, at man i Dag nøjes med at tage Sagen til Efterretning og saa overdrager til Borgmesteren at fremskaffe yderligere Oplysninger angaaende Garanti, Beliggenhed o. s. v., saa kunde Sagen senere behandles videre.

Andr. Christensen havde ikke noget imod, at man fik nærmere Oplysninger, men ellers blev denne Side nok varetaget af Justitsministeriet, før der blev givet nogen Bevilling. Man kunde næppe nøjes med at tage Sagen til Efterretning, naar den var sendt til Byraadets Erklæring, men den kunde naturligvis udsættes. Det vilde dog nærmest være et Gode at faa et Teater mere i Byen og kunde næppe heller skade det nuværende Teater. Hvor der kunde trives eet Teater, kunde der vist ogsaa trives to.

Formanden gjorde opmærksom paa, at Sagen ikke kunde tages til Efterretning, men den kunde selvfølgelig udsættes. Maaske kunde man ogsaa anbefale Andragendet under den Betingelse, at Byrådet faar Indflydelse paa Teatrets Beliggenhed og Ledelse, og hvilke Stykker der skal spilles.

M. Simonsen anbefalede at udsætte Sagen, da det var mindst lige saa vigtigt for Byrådet som for Justitsministeriet at faa nærmere Oplysninger, inden man gav nogen Anbefaling.

M. Brammer havde Sympati for Tanken om et nyt Teater, og det vilde sikkert være en gavnlig Stimulans for det gamle Teater. De fleste Stykker spilledes jo 2—3 Uger, og da man vel sjældent saa et Stykke mere end een Gang, vilde der være

Publikum nok til to Teatre. Man skulde derfor imødekomme Hr. Strøm ved at afgøre Sagen nogenlunde hurtigt, da Starten krævede et stort Forarbejde, ligesom der i god Tid skulde engageres Personale, o. s. v. Taleren vilde derfor slutte sig til Borgmesterens Forslag om at anbefale Andragendet paa Betingelse af nærmere Meddelelse om Beliggenheden og eventuelt visse økonomiske og kunstneriske Garantier. Det maatte dog siges, at Hr. Strøms Virksomhed ved Aarhus Teater var nogenlunde Garanti for hans Ledelse af et Teater, og nogen egentlig Indflydelse paa Valget af Repertoire kunde Byraadet vel næppe faa.

P. P e t e r s e n mente ikke, man uden videre kunde anbefale et Andragende, naar der ikke forelaa nærmere Oplysninger. Hr. Strøm havde ganske vist erklæret sig villig til at underkaste sig Byraadets Kontrol, men selv om han havde været en god Mand for Aarhus Teater, var det ikke givet, at han var den rette Mand til at lede et Teater. Det var en meget dristig Paastand, at naar der kunde trives eet Teater, kunde der ogsaa trives to; en Del Mennesker kunde maaske ikke nøjes med at gaa i Teater 1—2 Gange om Maaneden, men det var ikke givet, at der var tilstrækkelig mange af disse.

A. M ø r u p var betænkelig ved Sagen, for det teatersøgende Publikum var næppe stort nok til, at der kunde trives to Teatre. Man havde jo i Forvejen Kasino med det lettere Repertoire, hvor man kunde faa sig en sund Latter, og blev der nu et mere, vilde det let gaa galt for Aarhus Teater. Der var heller ikke for Tiden nogen særlig Pengerigelighed i Byen, og det kunde saa let friste nogen til at more sig for andres Penge.

H. P. Christensen bemærkede, at hvis det ny Teater blev indrettet i et af Billedteatrene, blev der jo en Konkurrent mindre; men i hvert Fald burde Byraadet vide noget om Beliggenheden, før man gav en anbefaling.

Niels Barnow syntes ikke, der var Grund til at nære nogen Betænkelighed ved at anbefale Andragendet, det skulde da være paa Hr. Strøms Vegne, for det var en stor Opgave at gaa i Gang med. Men hvis man, som Borgmesteren og Dr. Brammer foreslog, anbefalede Andragendet paa de Betingelser, at Byraadet faar Indseende med Beliggenhed, Repertoire og Ledelse, maatte det være Garantier nok, og saa var der ikke nogen Grund til at udsætte Sagen.

Marius Geertsen sluttede sig hertil. Byraadet burde vide noget om, hvor Teatret skulde ligge o. l., men man burde næppe kræve Indflydelse paa Ledelsen af Teatret, da Hr. Strøms Navn var en Borgen for, at der kun blev spillet god Komædie, og for megen Kontrol vilde let hindre ham i hans Arbejde. Hr. Strøm ønskede meget gerne en hurtig Afgørelse, og Taleren vilde derfor henstille, om man ikke kunde vedtage at anbefale Andragendet under den Forudsætning, at et Udvalg godkender hans Planer.

Niels Barnow erkendte, at Hr. Strøms Person var en Borgen for, at det blev nogenlunde tilfredsstillende, men han kunde muligvis afstaa Teatret til en anden, og derfor var det rigtigst, at Byraadet havde Haand i Hanke dermed.

Vald. Pedersen kunde godt gaa med til at udsætte Sagen i 8 Dage. Taleren syntes, det blev Hr. Strøms private Sag, om han kunde klare sig eller ikke, og der var næppe Grund til at forlange Indseende med Teatrets Ledelse, naar

man ikke gjorde det overfor Aarhus Teater til Trods for, at det fik et Tilskud paa mange Tusinde Kr. aarlig. Men man burde have tilstrækkelig Garanti for, at han virkelig bygger et Teater og ikke sælger Bevillingen.

A n d r. C h r i s t e n s e n var næsten enig med Hr. Vald. Pedersen, og det vilde ogsaa praktisk set være vanskeligt for Byraadet at have Indflydelse paa Teatrets Ledelse. Man kunde jo nok give Anbefaling paa de Betingelser, som Borgmesteren nævnte, men det blev alligevel lidt svævende, og hvis man i Løbet af 8 Dage kunde faa nærmere Oplysning om Etableringen af Teatret og den økonomiske Basis derfor, kunde man nok udsætte Sagen saa længe. Taleren var i høj Grad forbavset over Hr. Mørups Omtale af Kasino som det Sted, hvor man kunde gaa hen og faa sig en sund Latter.

Sagen udsattes.

4. (J. Nr. 223—1923) **Andragende fra Fiskeeksportørerne Smith og Espersen om Henstand med Opsigelsen af et Lejemaal ved Havnen.**

F o r m a n d e n erklærede, at Havnen havde mere Ulejlighed med disse Eksportører end med alle de øvrige Lejere tilsammen. Da Fiskehandelen blev flyttet til Havnen, foreslog Udvalget dem at trække Lod om Pladserne, men det kunde de ikke enes om; Udvalget trak da Lod for dem, og det var de ogsaa misfornøjede med. Efter at Byraadet havde vedtaget, at Huset ved Nordre Mole skulde bort, og der skulde være Fiskeboder langs den vestre Side af Nordhavnsvejen, blev de tilbudt en Plads til Leje, men trods lang Ventetid og gentagne Henvendelser til dem kunde de ikke beslutte sig dertil, hvorfor Udvalget udlejede Pladsen til en anden. Da dette var sket, vilde de

leje, men saa var det selvfølgelig for sent. Udvalget kunde ikke gaa med til at give dem Hensland længere, men agtede at sætte sig i Besiddelse af Arealet, medmindre de kunde træffe en Ordning med den senere Lejer.

Det vedtoges at svare overensstemmende med Havneudvalgets Erklæring.

5. (J. Nr. 213—1923). Indstilling fra Belysningsudvalget om **Forlængelse af Kontrakten med Fabrikant Madsen angaaende Rottendryddelsen.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Udvalget indstiller, at Kontrakten forlænges indtil 1. Oktober 1923, idet den fastsatte Betaling, 950 Kr. pr. Maaned, nedsættes i samme Forhold som Lønnen til Kommunens Arbejds-mænd eventuelt nedsættes indenfor samme Tidsrum.«

H. P. Christensen forelagde Indstillingen.

Andr. Christensen erindrede om, at han havde paataget sig at udrydde 95 % af Rotterne, saa der kunde vel næppe være mange tilbage.

H. P. Christensen svarede, at der var garanteret Udryddelse af 98 %; men Resten maatte holdes nede, og da de ynglede meget stærkt, var det nødvendigt at fortsætte med Arbejdet i visse Kvarterer. Maaske blev man ogsaa nødt til at faa Nabokommunerne til at foretage en Udryddelse.

Andr. Christensen vilde saa anbefale Udvalget en Forhandling med Havnen derom, for denne burde give et langt større Tilskud.

Formanden: Havnen har ingen Rotter!

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 173—1923). Andragende fra Lægeforeningen om en Forhandling med Byraadet i

Anledning af dettes Nægtelse af at honorere Lægebefordringsregninger.

Henvistes til de to Forsørgelsesudvalg.

7. (J. Nr. 188—1923). **Andragende tra de visiterende Læger om en Forhandling om Tilvejebringelse af offentlige Lokaler for deres Embedsvirksomhed.**

H. P. Christensen oplyste, at Lønudvalget tidligere havde forhandlet med dem om dette Spørgsmaal, og da fik de en Forhøjelse af Priserne som Hjælp til Huslejen. Taleren ansaa det for heldigst, at de som hidtil praktiserede i deres Bopæl, idet mange vilde undse sig for at melde sig til Behandling paa et offentligt Sted. Da det vel saa blev et rent økonomisk Spørgsmaal, vilde Taleren foreslaa at henvise Sagen til Budgetudvalget.

Formanden mente hellere, man burde henvise Sagen til Udvalget for Bygninger og Inventar, som havde Indseende med Boligerne. Det var vel nærmest et Forsøg paa at faa Priserne sat op, men naar Lægerne saa, hvilke Lokaler Kommunen kunde byde dem, f. Eks. den gamle Skole paa Vestergade, faldt Spørgsmaalet sikkert bort af sig selv.

P. Petersen sluttede sig til H. P. Christensens Forslag om at henvise Sagen til Budgetudvalget, og hvis det saa viste sig, at Sagen ikke kunde ordnes, uden at der anvises Lokaler, kunde man til den Tid henvise det til Udvalget for Bygninger og Inventar.

Formanden spurgte, om Byraadet agtede at bevilge flere Tusinder Kroner til dette Formaal.

M. C. Falk svarede, at Byraadet sikkert ikke i nedadgaaende Tider kunde gaa med til nogen Forhøjelse.

Sagen henvistes til Budgetudvalget.

8. (J. Nr. 207—1923). Indstilling fra Belysningsudvalget om fast Ansættelse af Maalermester ved Elektricitetsværket Kaj Hansen.

Følgende Indstilling forelaa:

»Udvalget indstiller, at der fra 1. April d. A. gives Maalermester ved Elektricitetsværket, Kaj Hansen, fast Ansættelse efter Lønregulativets 5. Lønklasse, 4600 Kr. aarlig, stigende hver 3. Aar med 300 Kr. til 5200 Kr., og Løn- og Pensionsanciennitet fra 1. April 1922, idet dog foreslaas, at der tages Forbehold m. H. t. Størrelsen af den pensionsgivende Løn.«

H. P. Christensen forelagde Indstillingen. Det nævnte Forbehold m. H. t. Pension agtede man at tage for Fremtiden, indtil der var opnaaet en fast Ordning med Funktionærerne.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 254—1923). Andragende fra »A/S Parkhotellet« om Beværterbevilling med Udskænkingsret i Rymsgade Nr. 27.

Politimesteren og Bevillingsnævnet kan ikke anbefale Andragendet.

Formanden bemærkede, at det nærmest var en Farce, som forelaa her, men Byraadet kunde antagelig slutte sig til Bevillingsnævnets Udtalelse.

Kunde ikke bevilges.

10. Andragender om Statslaan til Byggeforetagender fra:

- a. (J. Nr. 27⁸⁵—1923). Apoteker J. Wulff til en Villa ved Ærøgade.
- b. (J. Nr. 27⁸⁶—1923). Tømrermester J. Sørensen til et Byggeforetagende paa Hjørnet af Vesterbros Torv og Vesterbrogade.
- c. (J. Nr. 27⁸⁷—1923). Guldsmed A. Svinth til en Bygning paa Jærgaardsvej Nr. 62.

Anbefalet af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Niels B a r n o w henstillede, at man kom ind paa at kræve noget mere Garanti af dem, der byggede, saaledes at der blev ført Bevis for, at de virkelig var Ejere af det Beløb, som Loven krævede, og Beløbet saa eventuelt blev deponeret. Selv om man kun gav Laan i færdige Ejendomme, kunde Kommunens Garanti let blive effektiv.

Andragenderne anbefaledes.

11. Andragender om **dansk Indfødsret** fra:

- a. (J. Nr. 15¹⁵—1923). Glarmester O. Skov.
- b. (J. Nr. 15¹⁴—1923). Handelsmand H. Petersen.
- c. (J. Nr. 15¹⁴—1923). Enke Maria Albert.

Anbefaledes.

12. (J. Nr. 12^{15, 16, 17}—1923). Indstillinger angaaende **Tildeling af Aldersrente.**

Indstillingerne vedtoges.
